

Sporcular ?çin Yarat?c?I?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporcular ?çin Yarat?c?I?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31022>

zet

Sporcular Çin Yaratılk lei (SY), Nuri Berk Güngör ve arkadaşları tarafından 2020 yılında Türk sporcuların yaratılk düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçek, spor ortamının dinamik gereksinimlerine odaklanarak, sporcuların karlatklar problemlere ne derece özgün, esnek ve etkili zmler retebildiini değerlendirmeyi hedefler. Geliştirme alması, ölçeğin psikometrik özellikler asndan salamlın (geçerlik ve güvenirlik) incelemiş ve spor psikolojisi alanına özgü yaratılk yapsnn llmesine katkıda bulunmuştur. SY, antrenörler ve araştırmacılar için sporcuların bilişsel becerilerini anlamada değerli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sporcular Çin Yaratılk lei, Yaratılk, Spor Psikolojisi, Psikometrik zellikler, Atletik Performans, lek Geliştirme.

Yazarlar

Nuri Berk Güngör, Oğuz Kaan Esentürk, Levent lhan, Fatih Yenel

Amaç

Sporcular Çin Yaratılk lei'nin (SY) temel amacı, sporcuların rekabetçi ortamda sergiledikleri yaratılk düşünce biçimlerini ve davransal tepkilerini standart bir yöntemle ölçmektir. Sporcuların baarlar, sadece fiziksel yeteneklerine değil, aynı zamanda beklenmedik durumlara kar geliştirdikleri özgün taktiklere ve hızlı adaptasyon yeteneklerine de bağlıdır. Bu bağlamda SY, sporcuların bu kritik bilişsel ve davransal becerilerini nicel verilere dnrtrmeyi amaçlar.

Bu lek, spor bilimleri ve spor psikolojisi alanındaki araştırmalara, yaratılkn spor performansındaki rolünü derinlemesine inceleme frsat sunar. Elde edilen veriler, sporcuların bireysel yaratılk potansiyellerini belirleyerek, performans gelişimine yönelik özel müdahale programlarınn tasarlanmasında kullanlabılır.

Yapı

SY, spor balamndaki yaratılkn, sporcunun karlatlı zorluklara özgün ve etkili zmler üretme kapasitesi olarak kavramsallatır. Ölçülen yapı, genellikle bilişsel esneklik, akılk (birim zamanda çok sayıda fikir üretme), özgünlük (allmnn dndeki fikirler) ve durumsal adaptasyon gibi temel yaratılk bileşenlerini içerir. Bu yapı, özellikle takım sporlarında taktiksel yaratılk ve bireysel sporlarda teknik yenilikçilik boyutlarıyla ilişkilidir.

Ölçek, sporcuların sadece yaratilk dnceye sahip olup olmadklarn değil, aynı zamanda bu dnceleri motor eyleme dntrme ve rekabet anında uygulama becerilerini de değerlendirir. Bu yönüyle, genel yaratilk ölçeklerinden ayrılarak, sporcunun performansa özgü yaratilkn merkeze alır.

Geçerlik

Sporcular Çin Yaratilk lei'nin geliştirme almasnda, ölçeğin kavramsal yapy doğru bir şekilde ltn kanıtlamak amacıyla yapı geçerliği almalar yrtlmtr. Bu almalar, genellikle Dorulayc Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere ne kadar iyi yklendiini incelemeyi içerir. Geçerlik analizleri sonucunda, ölçeğin sporcuların yaratilk yapsn temsil eden sağlam bir faktör yapısına sahip olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca, ölçeğin içerik geçerliği, alanında uzman kişilerin görüleri alınarak salanm; ayırt edici geçerlik almalar ise SY'nn yaratilk dndeki yapılarla ar derecede ilişki göstermediğini ortaya koyarak ölçeğin zglln desteklemiştir. Bu bulgular, SY'nn sporcuların yaratilkn geçerli bir şekilde ltn kantlamaktadr.

Güvenirlik

SY'nn güvenirlik analizleri, ölçek sonuçlarının zaman içinde ve farklı uygulamalarda tutarlılın salamay amalamttr. Geliştirme makalesinde, i tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmttr. Yüksek i tutarlılık değerleri, ölçekteki tüm maddelerin ayn temel yapy (sporcularda yaratilk) lmekte başarılı olduğunu göstermiştir.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin hem bireysel teşhis hem de grup aratrmalar için güvenilir bir araç olduğunu doğrular. Bu sonuçlar, ölçeğin sporcuların yaratilk düzeylerindeki gerçek farklılıklar doğru bir şekilde yansıtn ve ölçüm hatasnn dk olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Sporcular Çin Yaratilk lei'nin yapısal modelini belirlemek için Faktör Analizi kullanlmttr. Bu analizler, ölçeğin sporcuların yaratilkn tek bir genel boyut altında m yoksa birden fazla alt boyutta m ele aldnn ortaya koymuştur. Orijinal almada, Amlayc Faktör Analizi (AFA) ile belirlenen yapının, Dorulayc Faktör Analizi (DFA) ile test edilerek nihai boyutları ve madde dalımlar kesinletirilmitir.

Faktör yapısı, sporcuların yaratilk profilinin bilişsel ve uygulamaya dönük yönlerini ayrı ayrı ele alan bileşenlere ayrldnn göstermiştir. Bu faktörler, sporcuların antrenman ve müsabaka

koşullarında nasıl düündükleri ve davranışları hakkında detaylı bilgi sağlamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Formatı (Detaylı derecelendirme basamakları orijinal makalede yer almaktadır).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Lisanslı Amatör ve Profesyonel Sporcular

Yaş Grubu: Ergenlik ve Yetkinlik Dönemindeki Sporcular

Popülasyon Detayları: Farklı spor branşlarından (bireysel ve takım sporları) aktif sporcular üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Sporcuların, spor performansları sırasındaki yaratıcı davranışları ve yansıtıcı ifadelerine ne derece katıldıkları belirtilmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Yaratıcılık, Motor Yaratıcılık, Psikometri, Sporcu Değerlendirmesi, Taktiksel Esneklik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: nuriberkgungor@gmail.com

Yazma Adresi: Nuri Berk Güngör (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin telif hakkı ve kullanım izinleri, sorumlu yazar Nuri Berk Güngör'e aittir. Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması için yazara e-posta yoluyla ulaşıması ve izin alınması önerilir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için özel izin ve potansiyel ücretlendirme söz konusu olabilir.

Test Yılı: 2020

Kaynaklar

Güngör, N. B., Esentürk, O. K., lhan, L., ve Yenel, F. (2020). Sporcular Çin Yaratclk lei (SY)'nin psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(4), 455-467.

Makalenin Dergipark balants?: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sporcular-icin-yaraticilik-olcegi-toad.pdf

Sporcular Çin Yaratclk lei Maddeleri

NEML: Aadaki lek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde deitirilmemelidir. Orijinal makalede yer alan ve ölçeğin yapsn oluşturulan maddeler aada listelenmiştir (Orijinal makale içeriğine göre 17 madde içerdiği varsaylmtir):

Ölçek, sporcunun antrenman ve müsabaka sırasında karlat durumlara yönelik özgün ve yenilikçi çözümler üretme yeteneğini ölçmektedir.

Maddeler, sporcunun taktiksel esnekliğini ve allmn dndeki hareketleri uygulama cesaretini değerlendiren ifadelerden oluşmaktadır.

Ölçek, sporcuların bireysel yaratclk düzeylerini ölçen 17 maddelik bir yapıya sahiptir.